

2015

IZVJEŠTAJ SA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Period od 1.1.-31.1.2015

Kratak pregled dešavanja sa finasijskih tržišta praćen dešavanjima na tržištu valuta, metala i tržišta kapitala sa osnovni kamatnim stopama vodećih svjetskih zemalja

- EVROPSKO TRŽIŠTE
- AMERIČKO TRŽIŠTE
- AZIJSKO TRŽIŠTE
- ZLATO
- NAFTA
- BERZANSKI INDEKSI
- EKONOMSKI KALENDAR
- PREGLED KAMATNIH STOPA

FILIP DURSUN
TANJA KNEŽEVIĆ
IGOR ROGIĆ
NOVA BANKA AD

2/2/2015

1.1. Evropsko tržište

- *SNB odustala od politike minimalnog kursa prema evru*
- *SNB je smanjila kamate na depozite na -0,75%*
- *ECB najavila program QE*
- *Obim programa QE bi mogao dostići preko 1000 milijardi EUR*

Sredinom januara je iznenađenje priredila Švajcarska centralna banka (SNB) ukinuvši minimalni kurs od 1,20 prema evru i dodatnim smanjenjama kamatne stope na depozita po viđenju sa -0,25% na -0,75%. Nenajavljena konferencija za štampu i objava ovakve informacije iznenedila je globalno tržište. U trenutku objavljivanja ove informacije, CHF je u jednom trenutku ojačao čak 36% u odnosu na evro te dostigao nivo od 0,8636 CHF da bi se na kraju dana stabilizovao na 1,02 CHF. Do kraja mjeseca se kurs korigovao na nivo od 1,05 CHF. Švajcarska centralna banka saopštila je da mjera koju je uvela u septembru 2011. godine za zaštitu švajcarske ekonomije a najviše zbog vitalnih sektora izvoza i turizma više nije opravdana. SNB bi prema riječima čelnika Fritza Zurbrugga morala sve više intervenirati na tržištu da je zadržana politika minimalnog kursa prema evru. Prema nekim računicama, SNB bi samo u januaru ove godine bilo potrebno oko 100 milijardi franaka za odbranu kursa te je dugoročno gledano najbolja

opcija puštanje kursa. Dalje Zurbrugg navodi da inflatorni rizik dugoročno nije u opasnosti ali da se kratkoročno očekuje i dalje smanjenje stope inflacije. Ovakva odluka SNB će ostaviti velike posljedice po švajcarske izvozne firme koje više od 50% izvoze u zemlje evrozona. Samo akcije Swatch-a, najvećeg svjetskog proizvođača satova, pale su za čak 17% na dan objave SNB-a. Berzanski indeks 20 najvećih švajcarskih firmi pao je 10% što je imalo za rezultat gubitak vrijednosti od 133 milijarde franaka.

Evropska centralna banka (ECB) je prema očekivanjima analitičara najavila masivan otkup državnih obveznica kako bi podstakla rast privrede u evrozoni. Mario Draghi je juče na konferenciji za štampu najavio da će ECB početi kupovati obveznice u vrijednosti od 60 milijardi EUR u okviru programa QE koji će početi u martu ove godine i trebao bi trajati do septembra 2016. godine. Draghi je najavio da bi program QE mogao trajati i duže ukoliko se stopa inflacije ne približi ciljanoj stopi od 2%. Ukupan otkup će biti vrijedan preko 1.000 milijardi EUR što je duplo više nego što se očekivalo na tržištu. ECB je zadržala rekordno nisku kamatnu stopu od 0,05% i kamatnu stopu na depozite od -0,2%. Evro je nakon objave ECB oslabio u odnosu na sve vodeće valute. Prema američkom dolaru oslabio je preko 2% i dostigao najnižu vrijednost od sredine 2003. godine.

1.2 Američko tržište

- *Sastanak FOMC-a*
- *FED strpljiv po pitanju povećanja kamatnih stopa*
- *Snažni podaci sa američkog tržišta rada*
- *Američki BDP slabiji od očekivanog nekretnina u porastu*
- *BOC smanjila referentnu kamatnu stopu*

Pad cijene nafte, puštanje kursa CHF od strane Švajcarske Centralne Banke te objava ECB-a da počinju s programom "quantitative easing" su samo neki od razloga koji su uticali da američki dolar nastavi da jača u odnosu na sve glavne valute. Nakon objave ECB-a da će početi sa programom otkupa državnih obveznica, dolar je dostigao 12-godišnji maksimum dostigavši tako nivo od 1,1113 dolara za jedan evro. Na ovomjesečnom sastanku, FED je ostao rezervisan po pitanju podizanja kamatnih stopa koji je već najavljen za ovu godinu. Referentna kamatna stopa je i dalje 0,25%. Yellen je izjavila da Sjedinjene Američke Države i dalje bilježe privredni rast s tim da je Yellen sada zamjenila riječ "snažni rast" sa "solidan rast". FED je i dalje ostao pri svom stavu da je za podizanje kamatne stope potrebno da se ispune uslovi kao što su niska nezaposlenost i da inflacija dostigne nivo blizu ciljanih 2%. Ove godine se očekuje slabiji rast inflacije usljed jakog dolara i pada

cijena nafte, međutim, FED je optimističan te su naglasili da se inflacija od 2% očekuje već sljedeće godine. S druge strane, niska cijena nafte uticaće na povećanje potrošnje u SAD-u. Povjerenje potrošača je na najvišem nivou u posljednjih sedam godina dok su narudžbe trajnih dobara neočekivano pale četvrti mjesec zaredom. Stopa nezaposlenosti u januaru od 5,6% je najniža u posljednjih 6 godina sa otvorenih 252.000 novih radnih mjesta, isključujući poljoprivredni sektor. Bruto društveni proizvod u posljednjem kvartalu 2014.godine zabilježio je slabiji rast od očekivanog (samo 2,6%).

Centralna Banka Kanade smanjila je referentnu kamatnu stopu sa 1% na 0,75%. BoC je ovakvu odluku donijela usljed konstatnog pada cijene nafte posljednjih nekoliko mjeseci. Niska cijena nafte uticala je sporiji rast kanadske privrede i smanjenje inflacije. Dok se niskom cijenom nafte pokušava probuditi svetska privreda sa povećanjem potrošnje, s druge strane ima za posljedice sporiji rast privrede pojedinih zemalja. Kanada sada očekuje da će rast BDP-a biti oko 1,5% dok se najveći gap očekuje u prvom kvartalu. Očekuje se takođe pad inflacije tako da će ciljani nivo biti realno dostignut tek 2016.godine. U Nakon objave ovih informacija, kanadski dolar spustio se na 6-godišnji minimum u odnosu američki dolar.

1.3. Azijsko tržište

- *Nestabilnost na finansijskim tržištima i pribjegavanje sigurnim ulaganjima*
- *Japanski jen kao sigurno utočište*
- *Privredni rast Kine 7.4% u 2014. godini*

Iznenadna reakcija SNB u vidu odustajanja od odbrane kursa franka je unijela nestabilnost i paniku na finansijska tržišta, što je uticalo na izbjegavanje ulaganja u rizičnu aktivu i volatilne valute. Ovdje su se prvenstveno našle na udaru valute čija je vrijednost zavisna od makroekonomskih kretanja i dešavanja na globalnoj sceni, poput valuta AUD, NZD i CAD. Na drugoj strani, traženo je sigurno utočište u vidu kupovine zlata, USD, JPY a posebno švajcarskog franka.

Pored navedenog faktora globalne nesigurnosti, AUD je bio pod pritiskom i zbog sve veće zabrinutosti u vezi pada opšteg nivoa cijena. Slabija potražnja Kine za australijskim proizvodima, pad cijena metala, uticali su na smanjenje stope inflacije, koja je već neko vrijeme

bilježi slabije pomake. Prelazak sa industrije koja se prvenstveno bazirala na sektor rudarstva, na onu koja uključuje sve više i uslužne djelatnosti, nije prošao kako se očekivalo, što je velikim dijelom uticalo na tempo rasta cijena. Tržište prema svemu sudeći neće biti iznenađeno ni ukoliko RBA smanji kamatnu stopu na sastanku 3.februara.

Izvještaj sa sastanka BoJ pokazao je da članovi nisu u žurbi da prošire mjere stimulacije privrede. Mnogi vjeruju da će pad cijena nafte u kratkom roku da utiče negativno na inflaciju, ali bi generalo trebalo da bude solidan oslonac rastu privrede. Ono oko čega se javlja zabrinutost jeste potrošačko i poslovno povjerenje, koje je pokazalo veoma mali napredak u posljednje vrijeme. Ipak, osnova tražanje za JPY i rasta vrijednosti valute, bila je već pomenuta nesigurnost tržišta i pribjegavanje sigurnoj aktivu, u koju svakako spada i japanska valuta.

Strahovanja da će kineska privreda imati nižu stopu rasta su potvrđena objavom BDP na godišnjem nivou od 7,4%, što je ispod očekivanja vlade od 7.5%. Pad globalne tražnje i aktivnosti, uticali su na smanjenu kupovinu kineskih proizvoda, što je u kombinaciji sa padom domaće aktivnosti imalo negativne posljedice po ekonomiju, posebno u oblasti proizvodne djelatnosti. Indeksi koji pokazuju aktivnost proizvodnog sektora su na najnižim nivoima od 2012. godine i pokazuju kontrakciju ove djelatnosti. Ostaje otvoreno pitanje da li će vlada da pribjegne novim mjerama stimulacije privrede u novoj godini, ili će imati više strpljenja za domaće i inostrane potrošače.

2. KRETANJE VALUTNIH PAROVA U PERIODU OD 01.01.-30.01.2015

EUR/USD

EUR/GBP

EUR/CHF

GBP/USD

USD/JPY

AUD/USD

2.1. Kretanje cijene zlata

Cijena zlata u januaru je zabilježila nevjerovatan rast od 7,80%. Prvog dana nove godine cijena je iznosila 1184 dolara po unci i nastavila je da raste zbog krize u Evrozoni i očekivanih špekulacija na tržištu povodom izjave predsjednika ECB M.Draghia o nemogućnosti isključenja deflacionog rizika koji je urokovao depresijaciju evra na četvorogodišnji minimum u odnosu na USD. Nakon što je 15.01. SNB šokirala tržište izjavom da odustaje od minimalnog kursa od 1.20 CHF za 1 EUR cijena zlata je porasla za 2,45% ili \$30,30 dolara dostižući nivo od 1257 dolara po unci. Investitori su zbog visoke volatilnosti spas potražili u zlatu za kojim je porasla tražnja a time i cijena koja je dostigla maksimum 17.01. i iznosila je 1305,4 dolara. Nakon što je ECB izjavila da u martu počinje sa kupovinom javnog duga i obveznica zemalja članica, korekcije tržišta oborila je vrijednost ovog plemenitog metala i cijena se našla se na nivou od 1280 dolara krajem mjeseca.

2.1. Kretanje cijene nafte

Godina 2014. je dovela do pada cijena nafte od preko 50%, najviše zbog velikog buma u proizvodnji nafte iz škriljaca, usporavanju globalne privredne aktivnosti i odluci OPECa, da se ne smanji proizvodnja uprkos smanjenju tražnje i time podrže cijene. Brent cijena nafte iznosila je 56 dolara po barelu prvog dana u novoj godini. Međutim, do kraja sedmice cijena je pala na nivo od 51,2 dolara. Za jednog od uzročnika ovog pada može se okriviti proizvodni podatak iz Kine, koji je pao na najniži nivo u posljednje dvije godine i ukazao na moguće smanjenje tražnje za ovim energentom. Kina učestvuje u svjetskoj tražnji za naftom sa 11%.

2.3. Kretanje pojedinih berzanskih indeksa

DAX

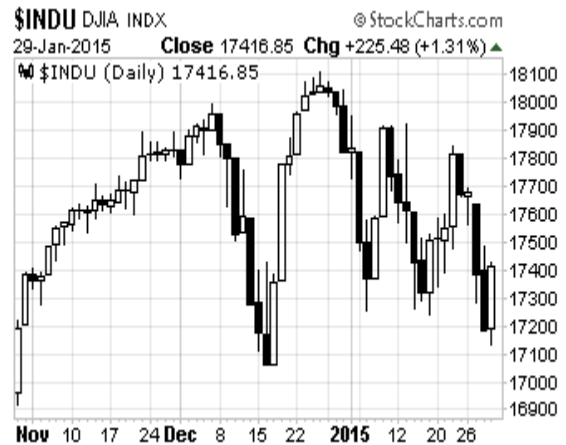
S&P500

Nikkei 225

DJIA

3. NAJAVA VAŽNIJIH EKONOMSKIH DEŠAVANJA

Datum	Vrijeme	Valuta	Ekonomski kalendar od 01.02. do 14.02.2015	Očekivanja	Prethodno
01.02.2015	02:00	CNY	NBS Manufacturing PMI (Jan)		50.1
02.01.2015	10:00	EUR	Markit Manufacturing PMI (Jan)		50.6
	11:00	EUR	Unemployment Rate (Jan)		
	16:00	USD	ISM Manufacturing PMI (Jan)	55.5	55.5
03.01.2015	04:30	AUD	RBA Interest Rate Decision and Statement		2.5%
04.01.2015	10:00	EUR	Markit Services PMI (Jan)		51.6
	16:00	USD	ISM Non-Manufacturing PMI (Jan)		56.2
05.01.2015	13:00	GBP	BoE Interest Rate Decision		0.5%
06.01.2015	02:30	AUD	RBA Monetary Policy Statement		
	14:30	USD	Nonfarm Payrolls (Jan)		252K
	14:30	USD	Unemployment Rate (Jan)		5.6%
	14:30	CAD	Unemployment Rate (Jan)		6.7%
10.01.2015	02:30	CNY	Consumer Price Index (YoY) (Jan)		1.5%
	16:00	GBP	NIESR GDP Estimate (3M) (Jan)		0.6%
11.02.2015	11:30	GBP	BOE's Governor Carney speech		
12.02.2015	01:30	AUD	Unemployment Rate s.a. (Jan)		6.1%
	14:30	USD	Retail Sales (MoM) (Jan)		-0.9%
13.02.2015	08:00	EUR	DE Gross Domestic Product w.d.a (YoY) (Q4)		1.2%
	15:55	USD	Reuters/Michigan Consumer Sentiment Index (Feb)		98.2

4. PREGLED VAŽEĆIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH SVJETSKIH ZEMALJA

Pregled referentnih stopa	Referentna kamatna stopa	Posljednja promjena	Datum promjene	Naredni sastanak
Evropska centralna banka	0,05%	-0,10%	04.09.2013	05.03.2015
Federalne rezerve SAD	0-0,25%	-0,75%	16.12.2008	18.03.2015
Banka Engleske	0,50%	-0,50%	05.03.2009	05.03.2015
Banka Kanade	1,00%	0,25%	08.10.2010	04.03.2015
Švajcarska nacionalna banka	0,00%	-0,25%	03.08.2011	19.03.2015
Banka Japana	0,10%	-0,20%	19.12.2008	18.02.2015
Banka za novčane rezerve Australije	2,50%	-0,25%	06.08.2013	03.02.2015